

Kemik Tümörlerinde Klinik ve Radyolojik Özellikler

Seyit Ali Gümüştaş

Klinik

Ađrı

Ŗiřlik

Patolojik kırık

Tesadüfü

Sistemik Bulgu

Ateş, lökositoz ve sedim yüksekliği nadir

Eosinophilic granuloma

Osteomyelitis

Ewing's sarcoma

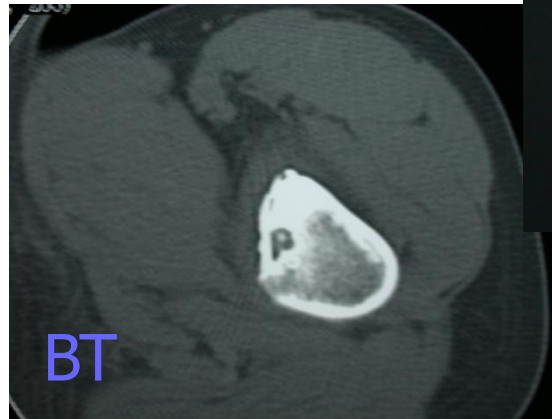
Radyolojik Özellik

Amaç

- Primer tümörü saptama ve tanıma
- Evreleme
- Biyopsi alanını belirleme
- Cerrahi yaklaşımı planlama
- Metastatik hastalık için tarama

Radyoloji

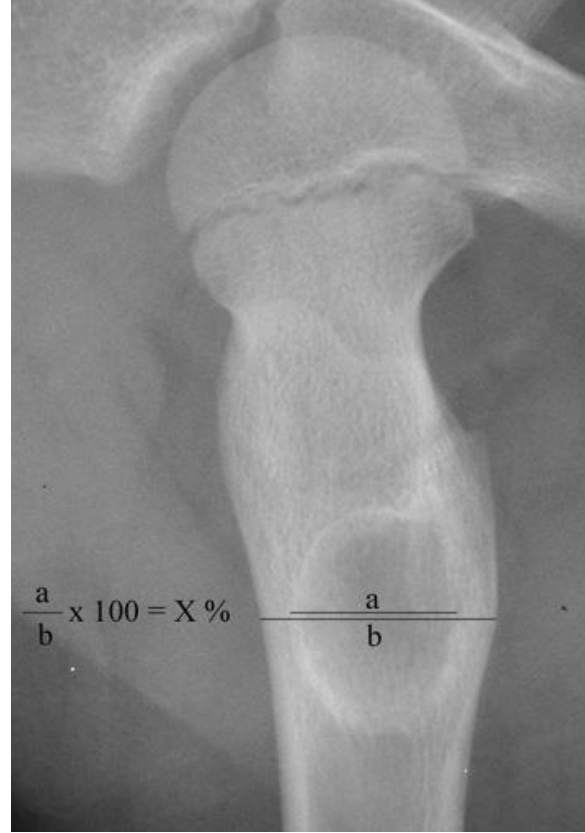
Düz grafi: En önemlisi

BT

Direk Grafi

En az iki yönlü alınmalı

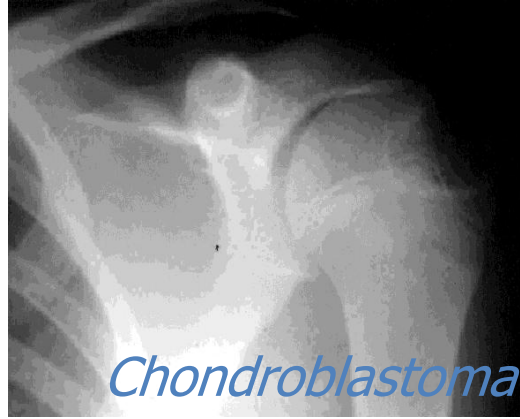

Direk grafi ile tanı

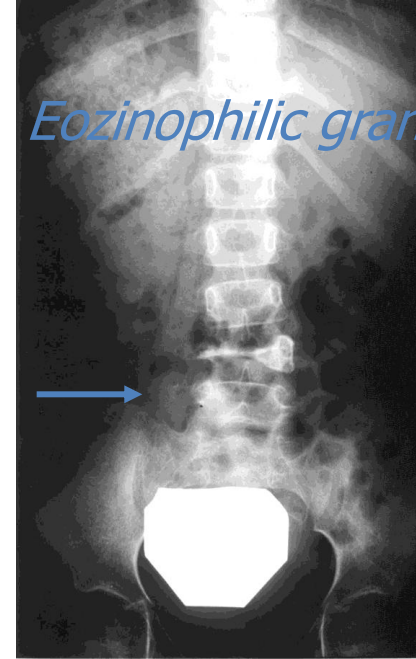
Bazen tanımlayıcıdır

Osteochondroma

Chondroblastoma

Eozinophilic granuloma

Fibrous displasia

Osteoid osteoma

Radyoloji

Bakılması gerekenler (Enneking'in 4 sorusu)

- 1) Lezyon kemiğin neresinde?
- 2) Lezyon kemiğe ne yapmış?
- 3) Kemik lezyona nasıl cevap vermiş?
(Periost reaksiyonu nasıl?)
- 4) Lezyondaki doku türüne dair bir ipucu veren herhangi bir radyografik özellik var mı?

Lezyon kemiğin neresinde?

Metafiz, Medullar

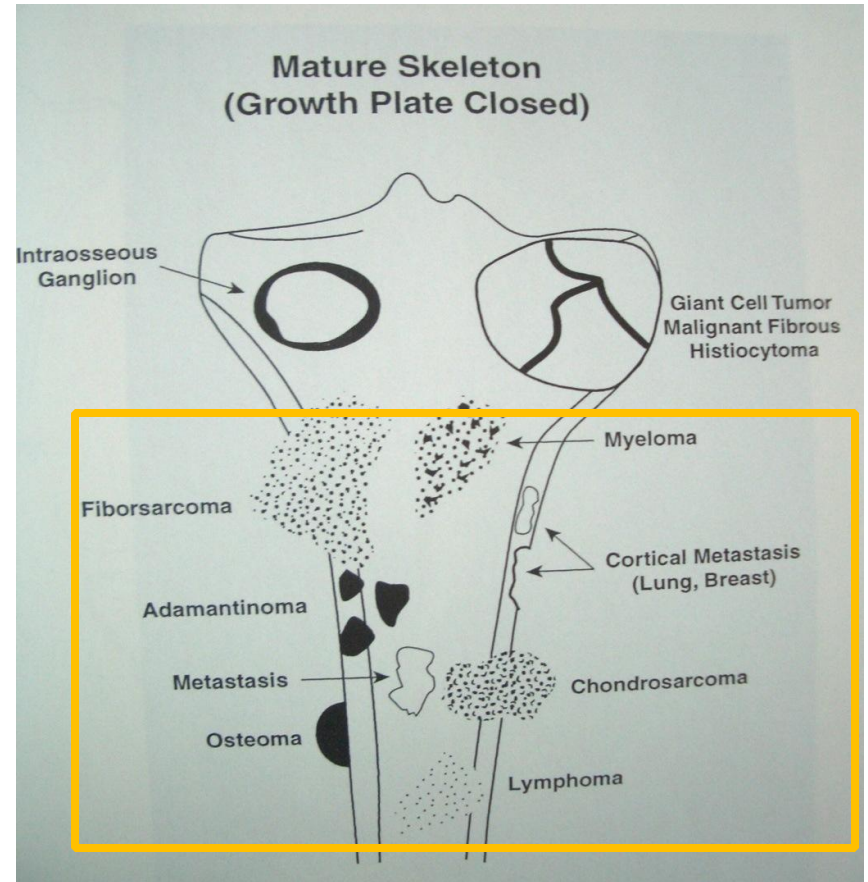
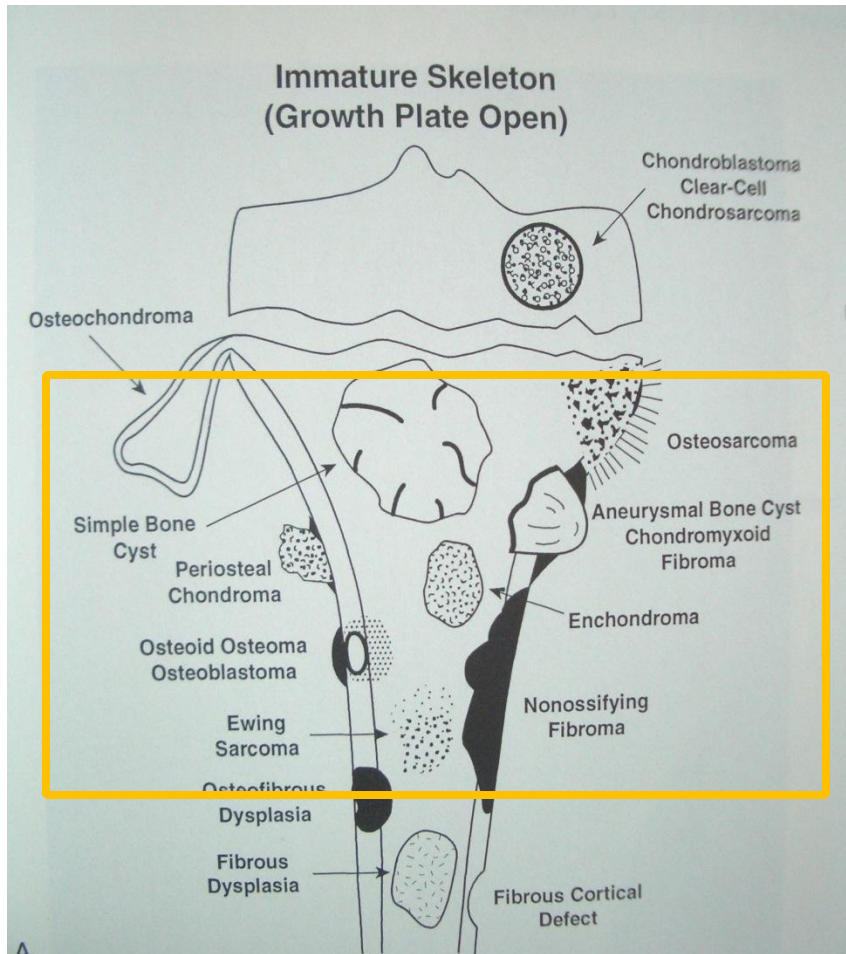

Diafiz, İntrakortikal

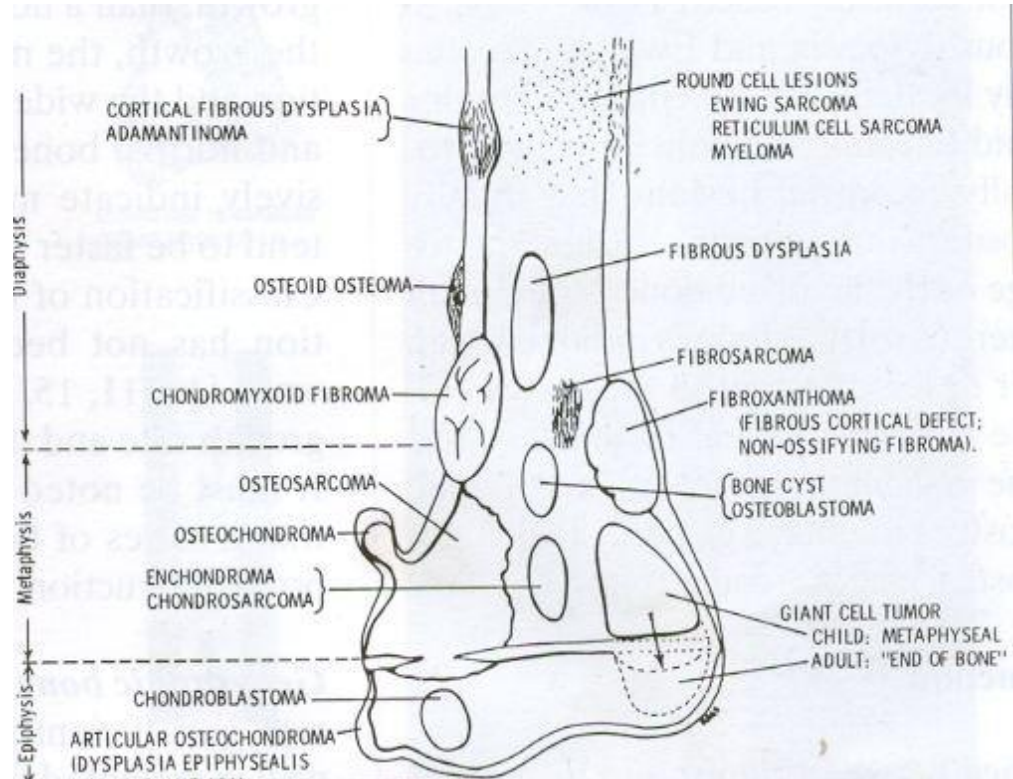
Epifiz

Lezyonun kemik içindeki yeri; epifiz **metafiz**, diafiz

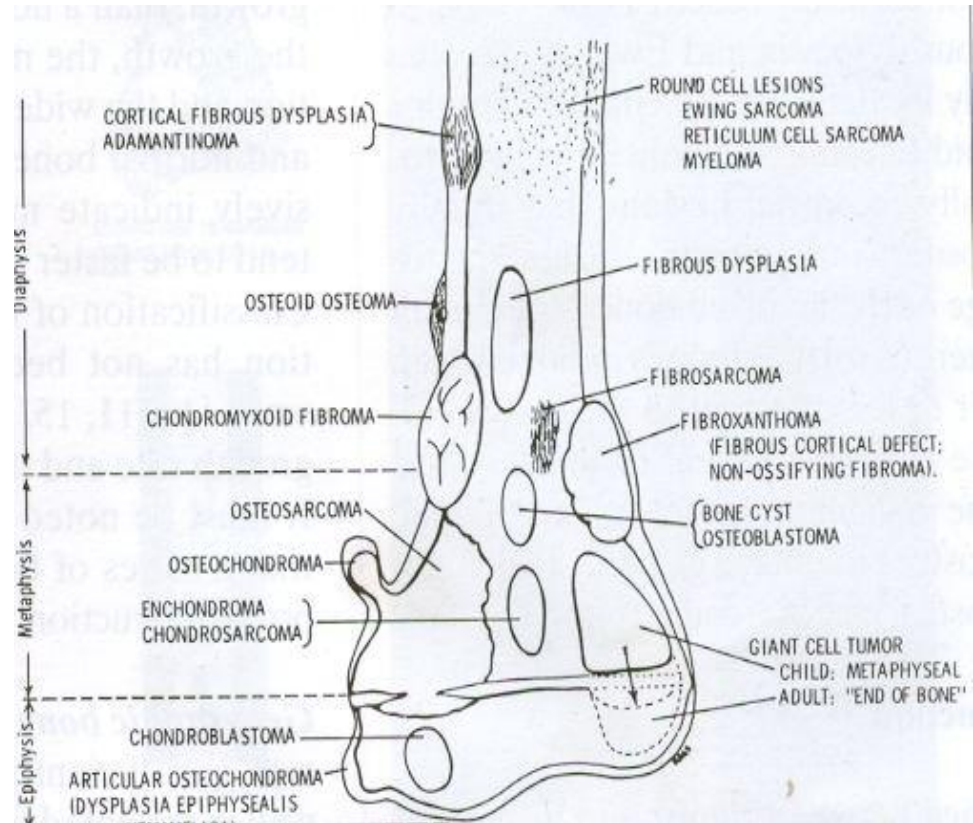
Kemikteki Yerleşim

- **Çocukta epifiz lezyonu** : Kondroblastoma, nadiren eozinofilik granüloma
- **Epifiz kapandıktan sonra:** Dev hücreli tm
- **Santral lokalizasyon:** Basit kemik kisti, fibröz displazi, Ewing tm

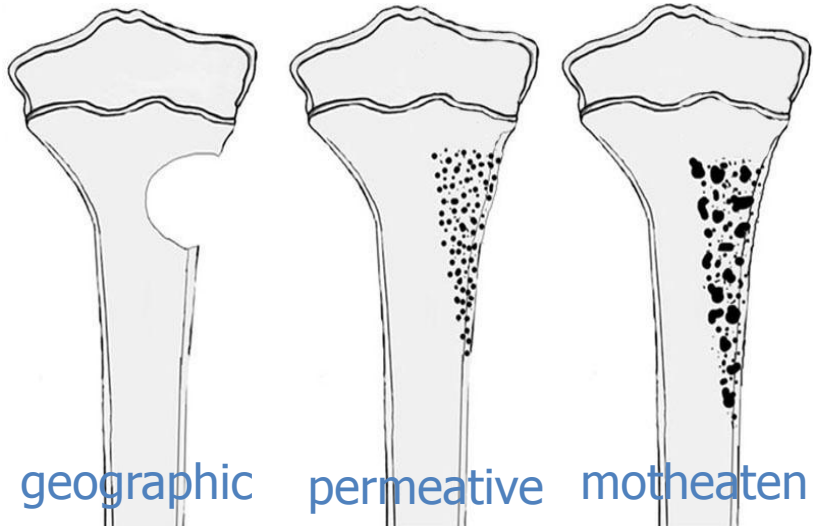
Kemikteki Yerleşim

- **Ekzantrik yerleşim:** Dev hücreli tm, nonossifying fibroma, kondromixoid fibroma
- **Yüzeydeki lezyonlar:** Periosteal kondroma, periosteal veya parosteal osteosarkoma

Lezyon kemiğe ne yapmış?

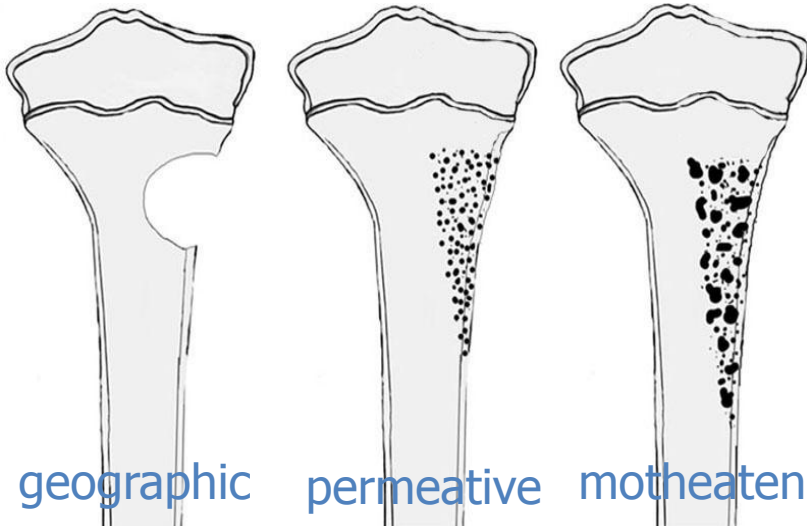
Geographic (yavaş büyüyen) > Benign

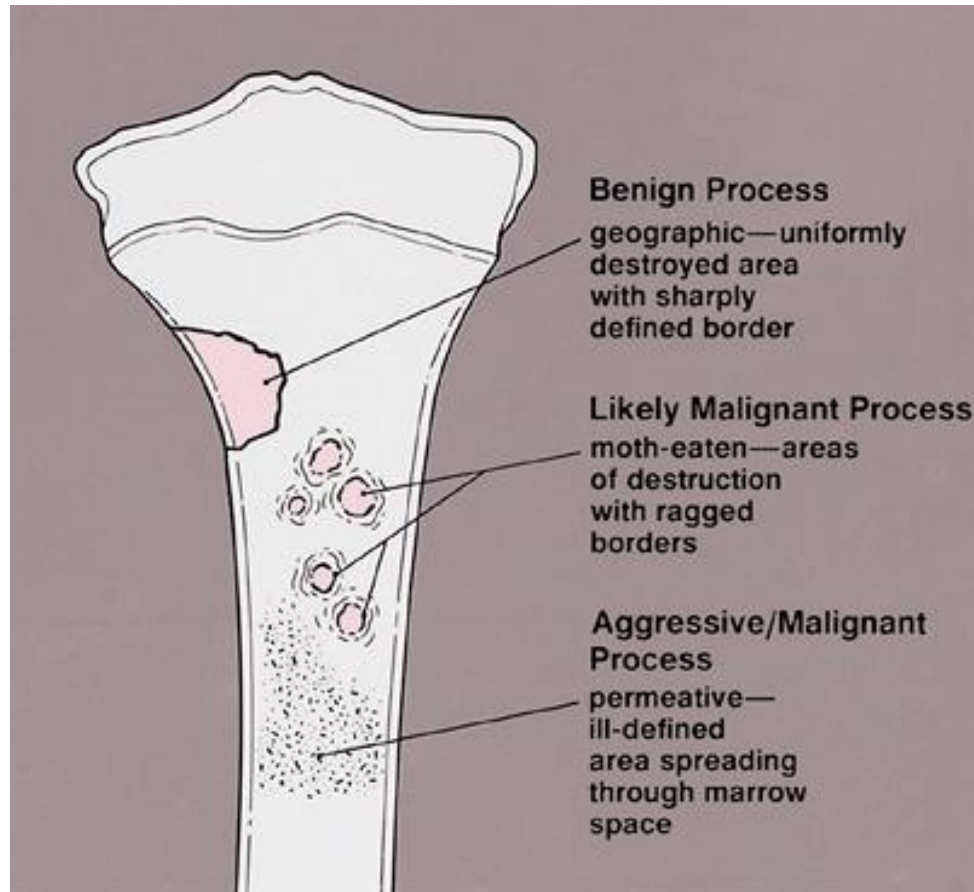
Lezyon kemiğe ne yapmış?

Permeative, moth-eaten (hızlı büyüyen) > malignant

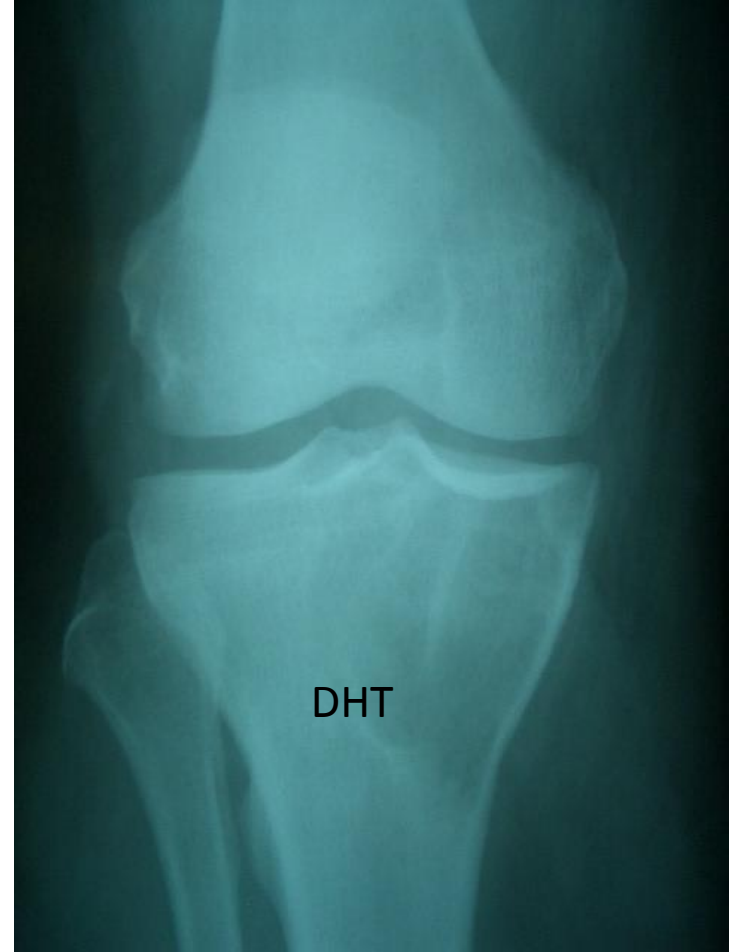
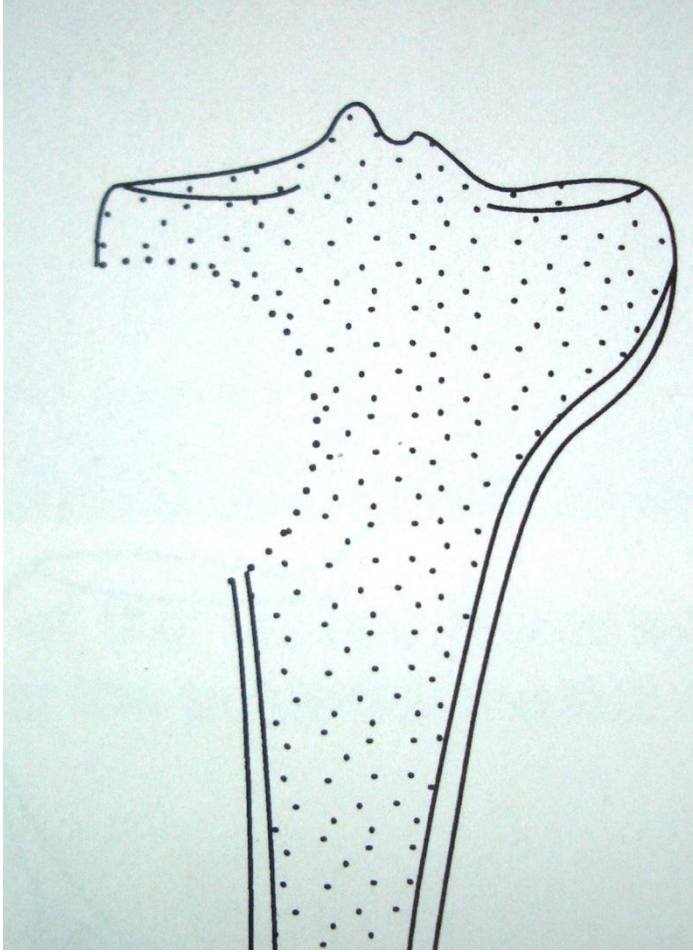
Geçiş zonu (-)

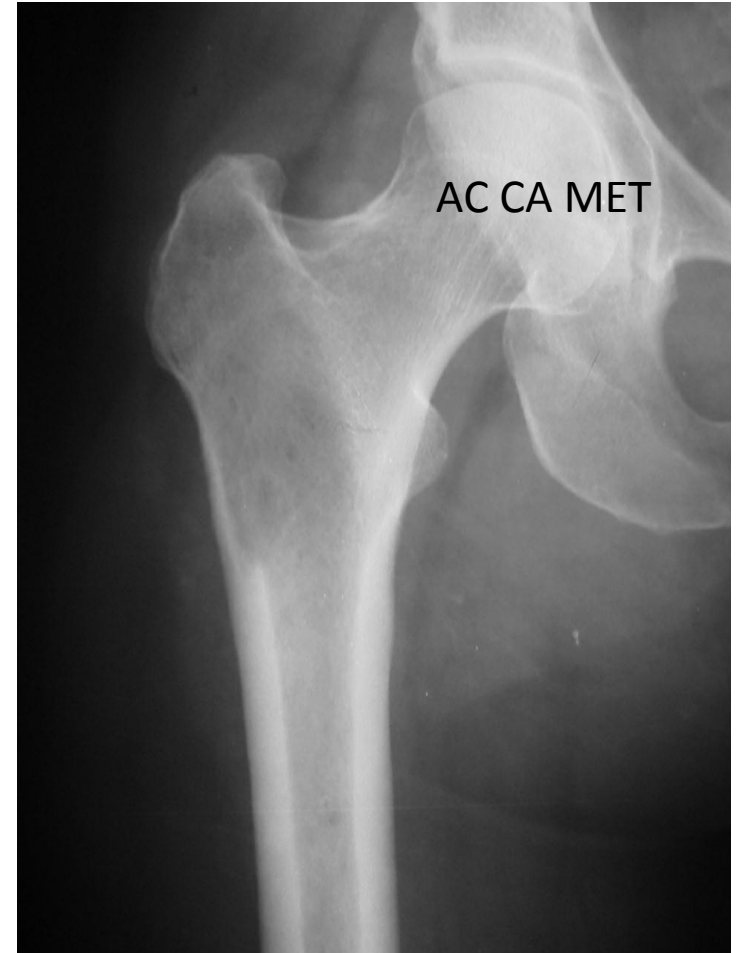
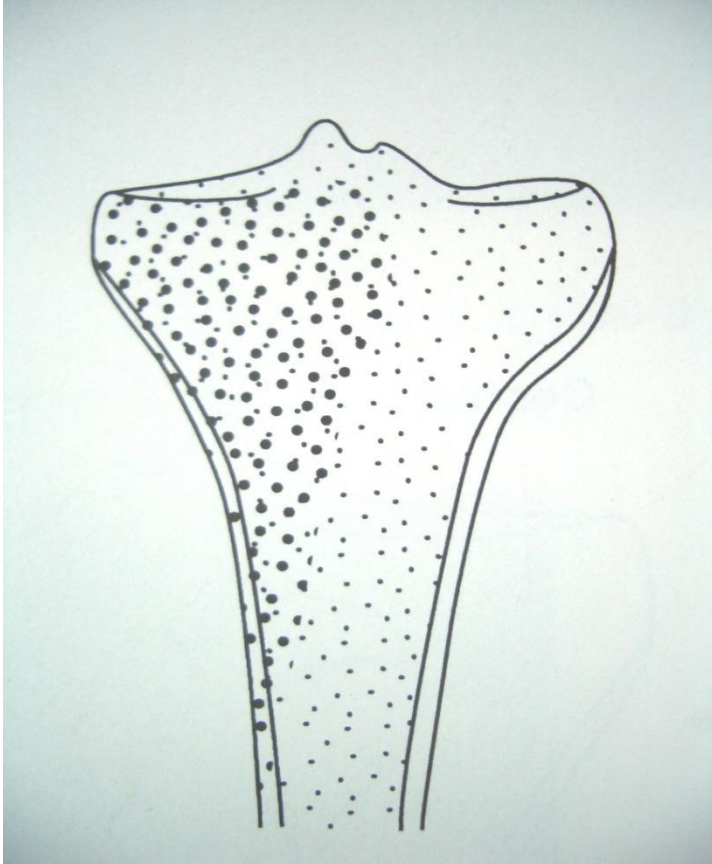
Kemik Destrüksiyonu

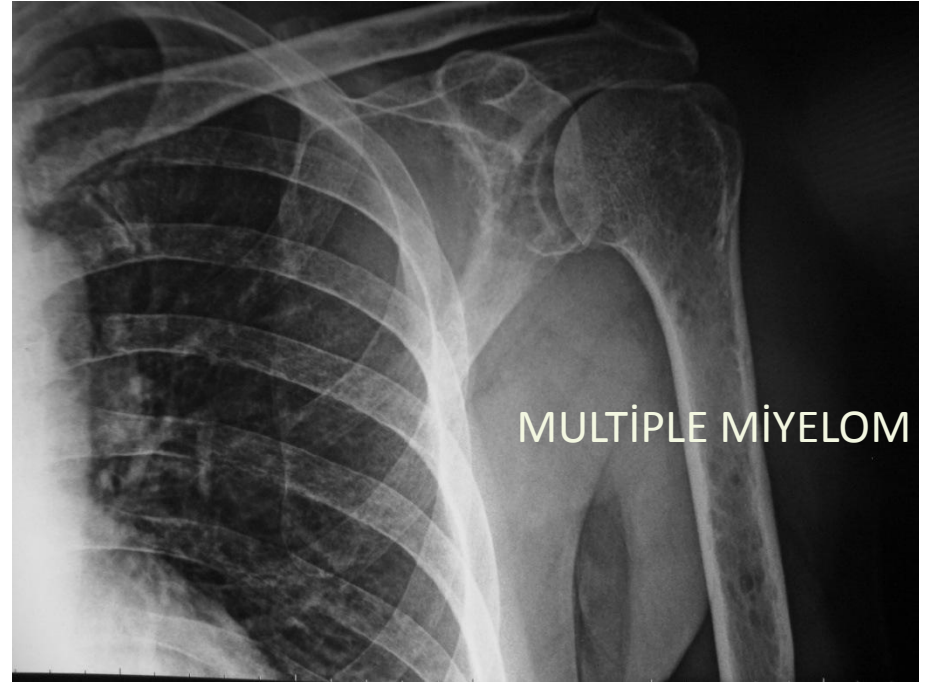
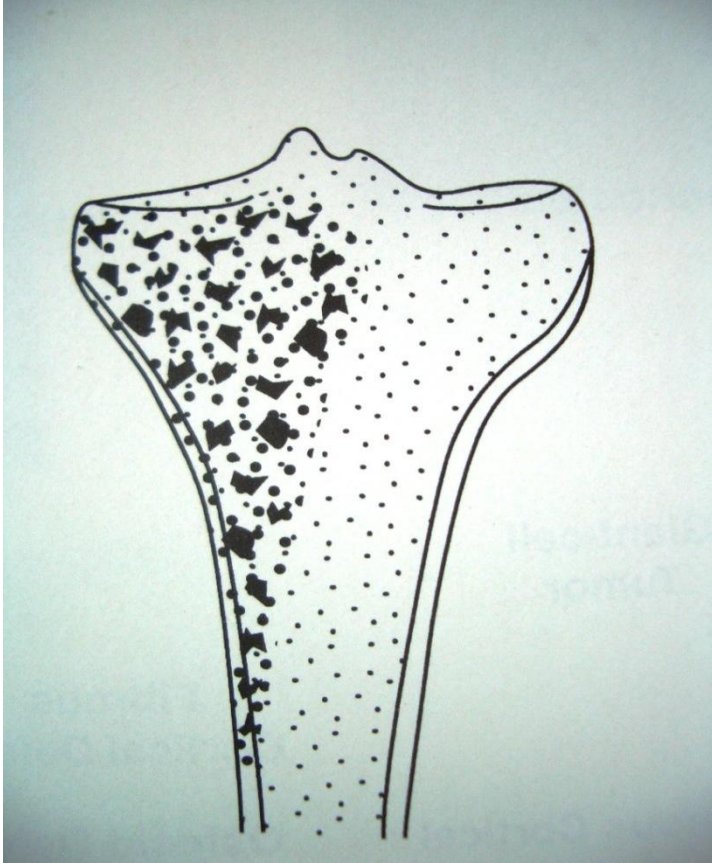
Kemik destrüksiyonu; Coğrafik

Kemik destrüksiyonu; permeatif

Kemik destrüksiyonu; Güve yeniğı

Kemik lezyona nasıl cevap vermiş?

Benign kemik lezyon > İyi sınırlı

Sklerotik halka

Reaktif kemik

Yavaş büyüyen,
Sabit lezyon

Kemik lezyona nasıl cevap vermiş?

Benign > iyi sınırlı

Genişleme ve
kortikal incelme

Kemik lezyona nasıl cevap vermiş?

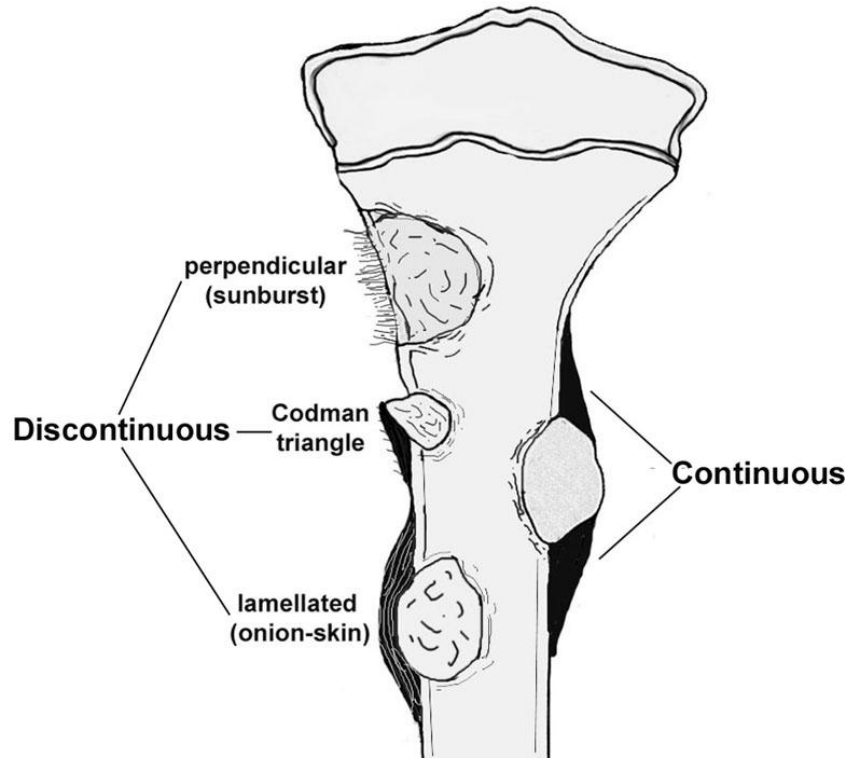
Malign > Sınırları belirsiz (Kemik lezyonu sınırlandıramamış)

Hızlı büyüyen lezyon

Periost reaksiyonu nasıl?

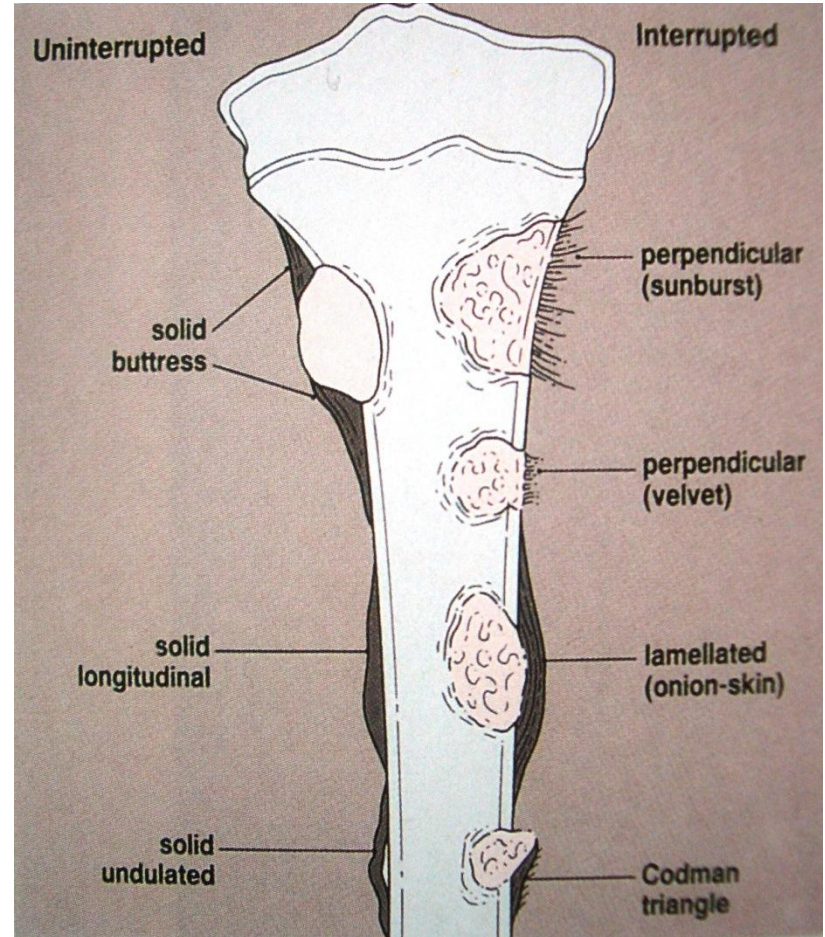
Periosteal reaksiyon genelde malign tümörlerde görülür

Periost reaksiyonu

Genelde Malign Tümörlerde

- Devamlı (Uninterrupted):
- Aralıklı (Interrupted):
Malign

Devamlı periost reaksiyonu

- Kortikal genişleme, balonlaşmada endosteal rezorpsiyon, yeni kemik oluşumu ile dengelenir. Bu durumda kabuk oluşumu gözlenir.
- Basit kemik kisti, anevrizmal kemik kisti, dev hücreli tm, fibröz displazi. renal ve tiroid metastazları ile plazmostiomda da görülebilir.

Devamlı periost reaksiyonu

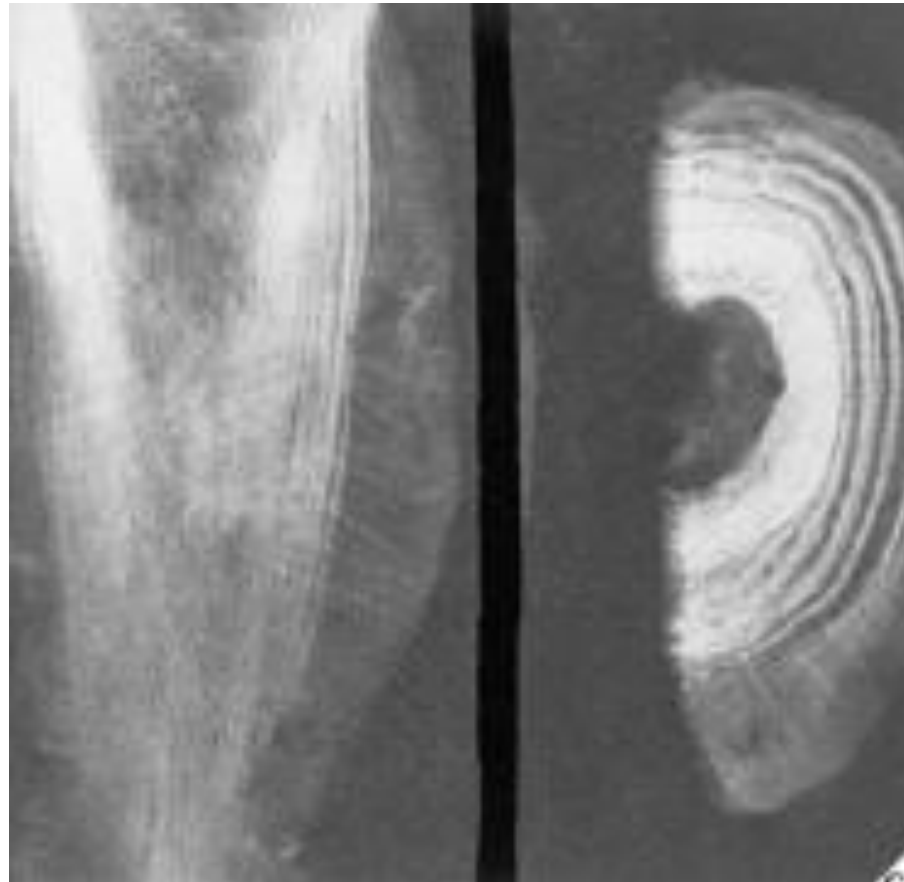
Kesintili periost reaksiyonu:

- Tümör dokusu veya rezorpsiyonun hızlı oluşu nedeniyle periost kesintilidir
 - Işınsal (sunburst)
 - Lameller ya da soğan zarı görünümünde
 - Üçgen görünümünde (Codman triangle)

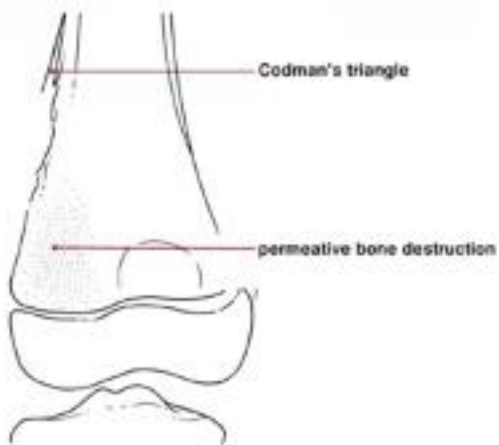
Işınsal

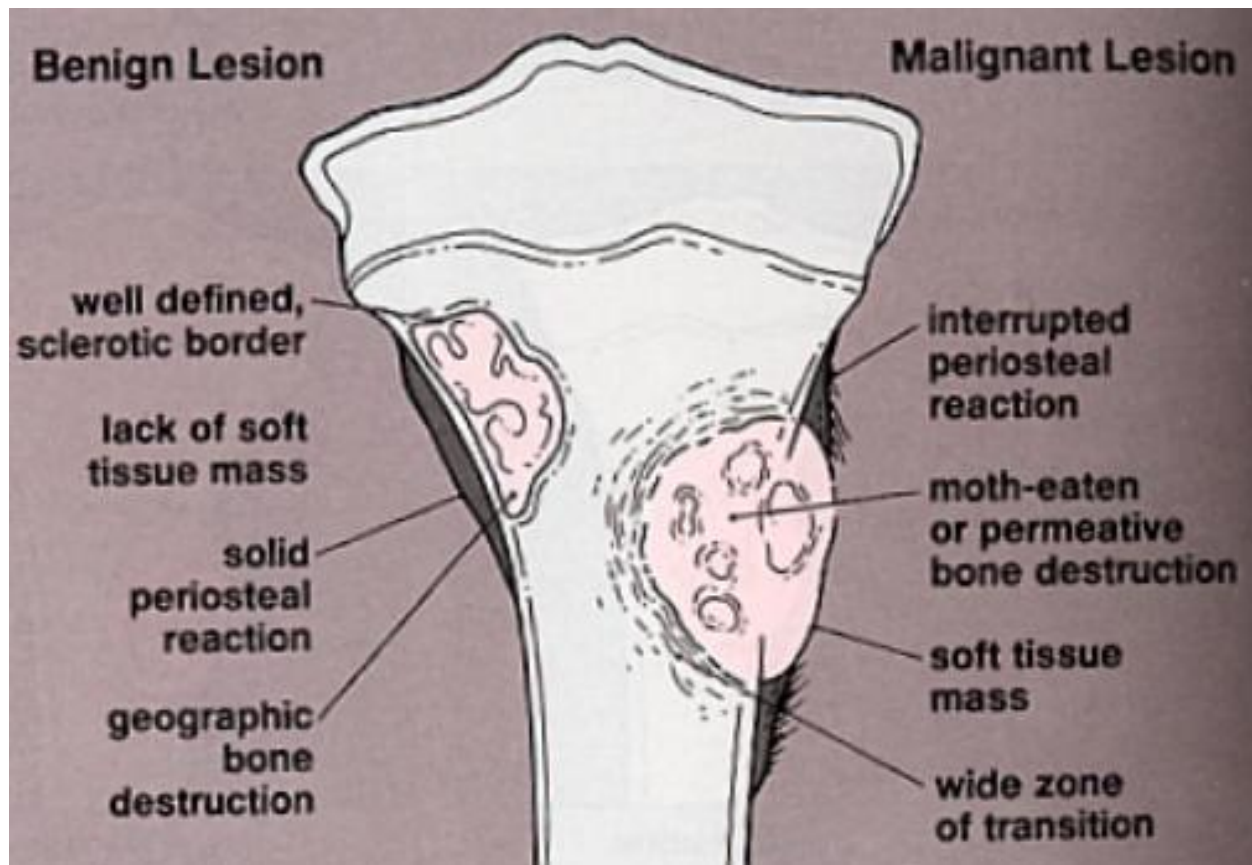
Soğan zarı

Codman üçgeni

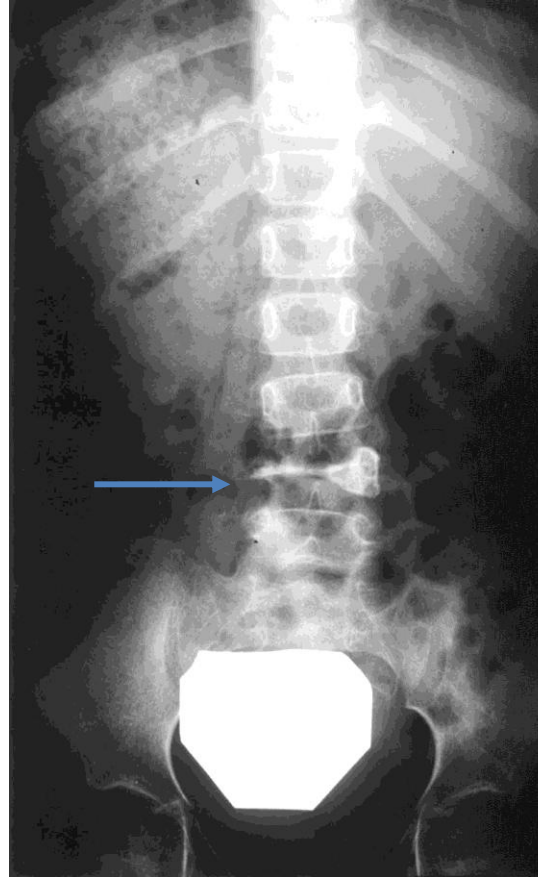
Periost Reaksiyonu

Lezyondaki doku türüne dair bir ipucu veren herhangi bir radyografik özellik var mı?

Fibröz displazi

Eozinofilik granülom
Vertebra plana

Osteoid osteoma
Nidus

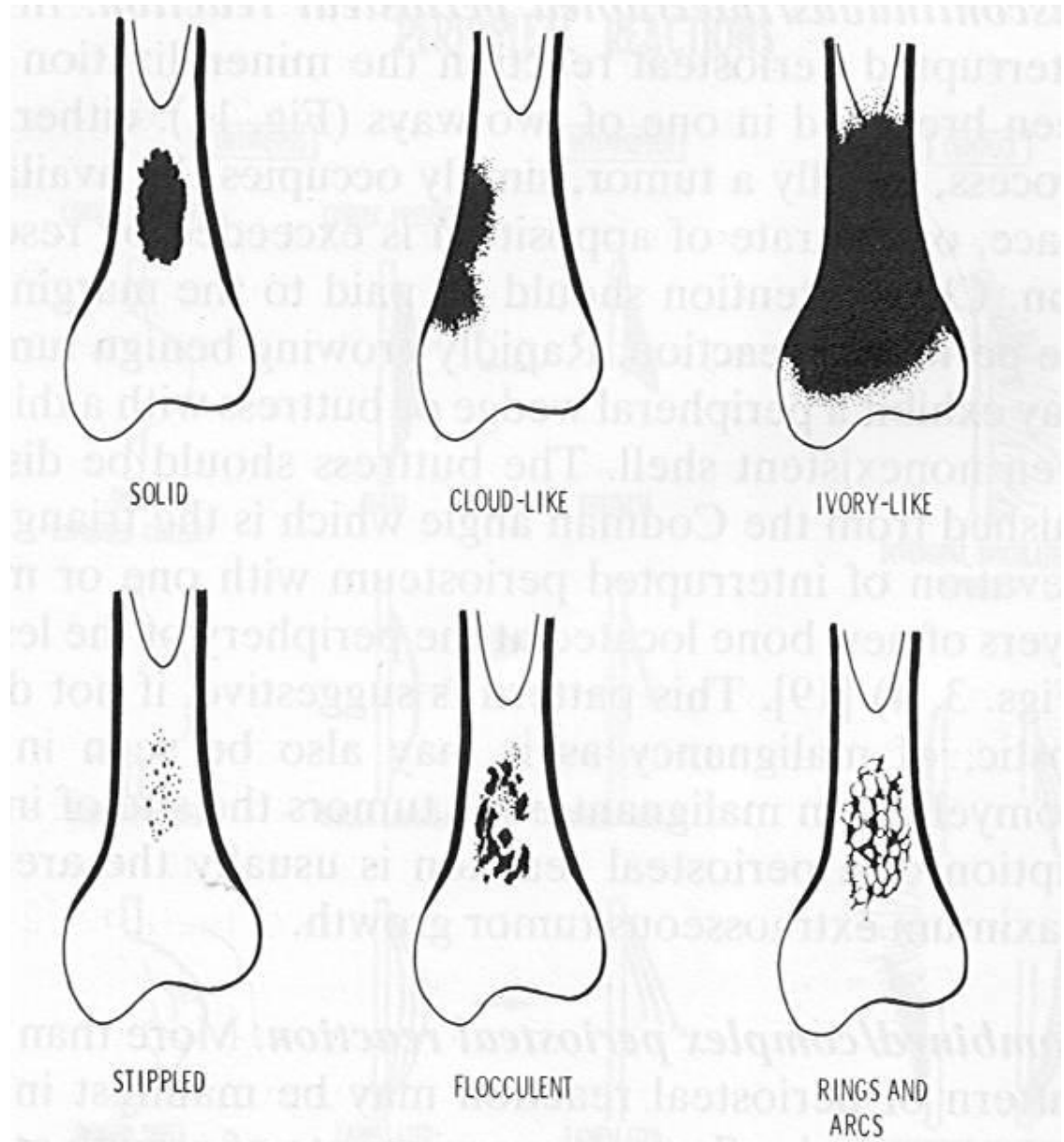
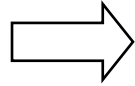
PATTERN ANALİZİ YAKLAŞIMI

Matriks

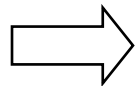
- Radyoopak matriks; osteoid veya kondroid yeni kemik oluşumu ile ortaya çıkar.
- **Osteoid** doku solid, bulut şeklinde veya yoğun olabilir.
- **Kartilaj** doku noktalı, flokülan, halka veya ark, ya da patlamış mısır gibi olabilir.

Mineralize matriks tipleri

OSTEOİD MTX

KARTİLAJ MTX

OSTEOİD MATRİKS ORNEKLERİ

Ewing tm

Osteosarkom

KARTİLAJİNÖZ MATRİKS ORNEKLERİ

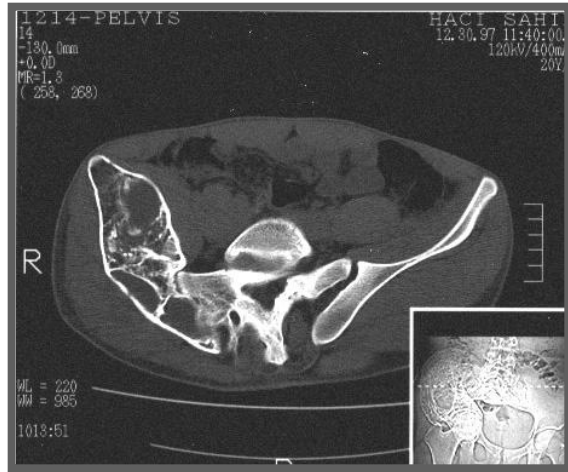

Kondrosarkom

Enkondrom

BT

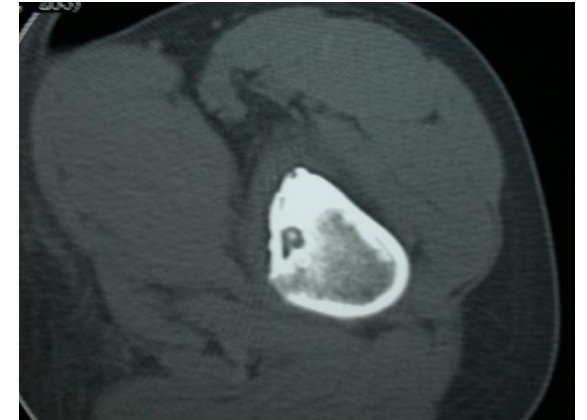
Kompleks lokasyon

Kıkırdak tümör

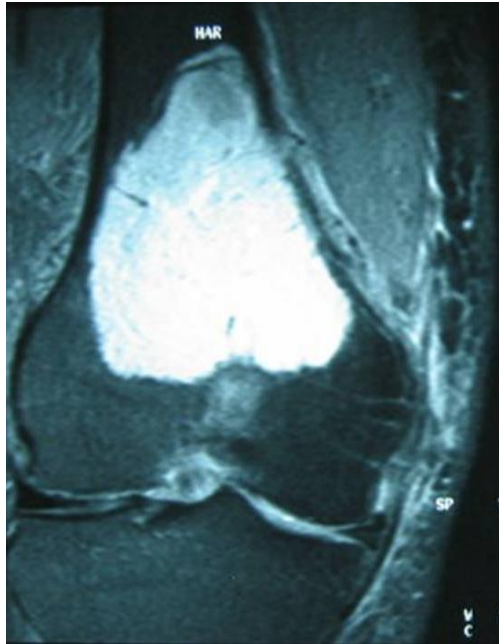
Kortikal devamlılığın kontrolü

İntrakortikal lezyon

MRI

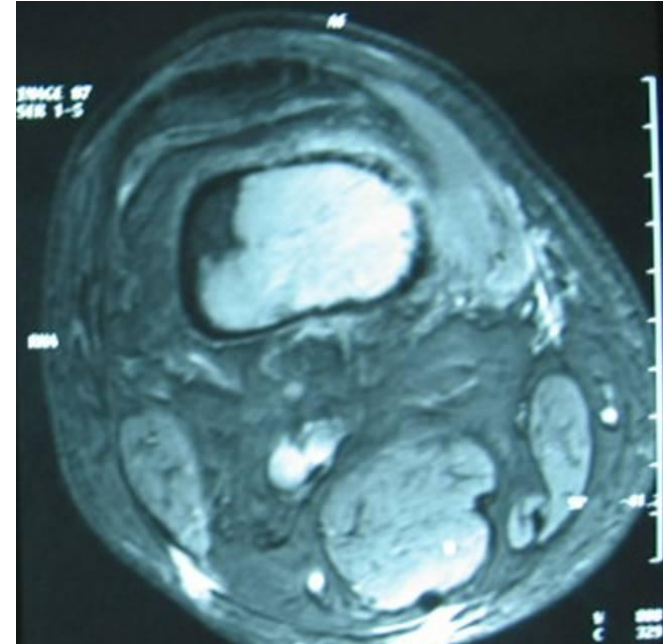
Bir çok tümör için tanımlayıcıdır

coronal

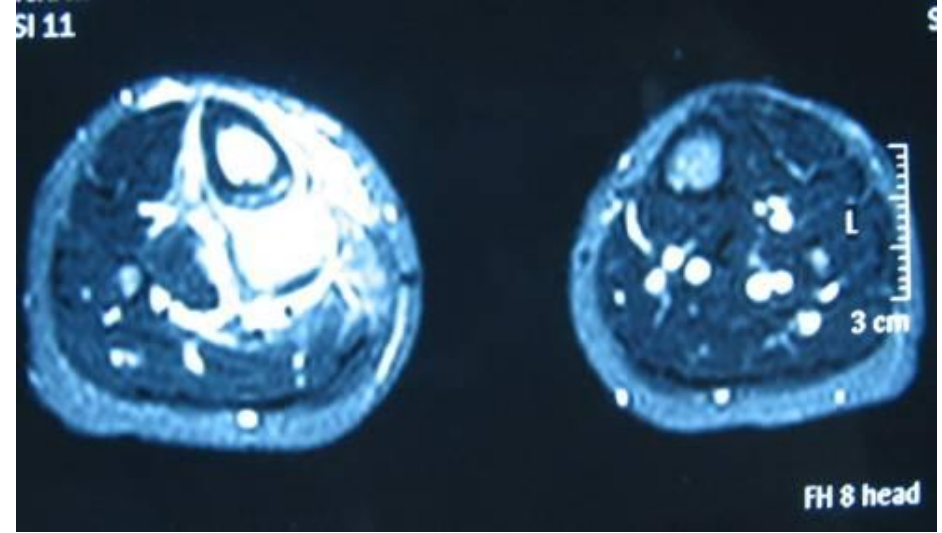

sagital

axial

MRI

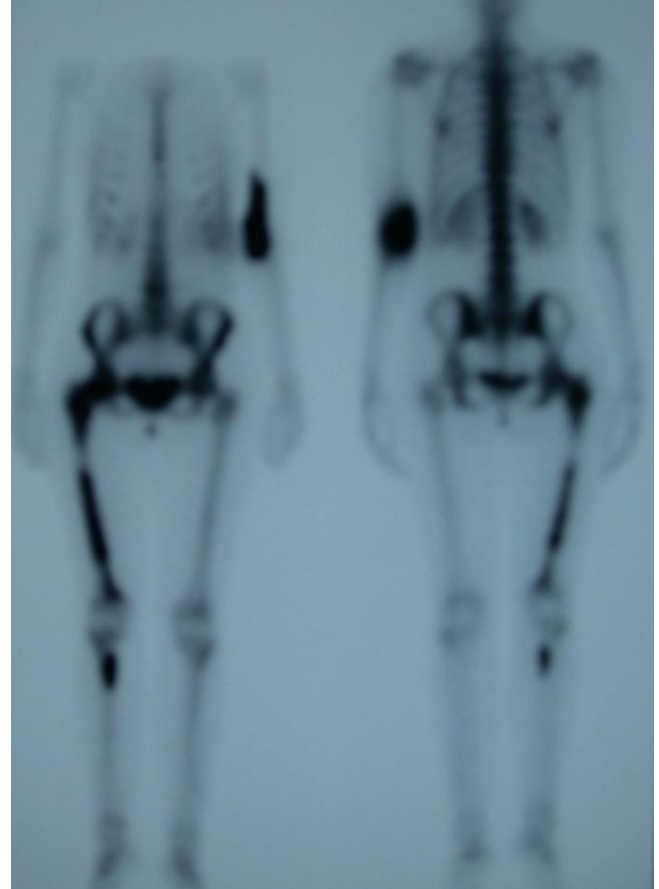
Anatomik iliřki: Nörovasküler yapılar

Kemik içi uzanım

Sintigrafi

Primer lezyonun
lokalize edilmesi

Tüm iskeletin taranması
(Poliostatik lezyon, metastaz)

İyi huylu kemik tümörleri

- Basit kemik kisti
- Anevrizmal kemik kisti
- Osteoid osteoma
- Osteoblastoma
- Enkondrom
- Osteokondrom (Ekzostoz)
- Kondroblastom
- Fibröz displazi
- Nonossifiye fibrom
- Eozinofilik granülom
- Dev hücreli tümör

İyi huylu kemik tümör evreleri

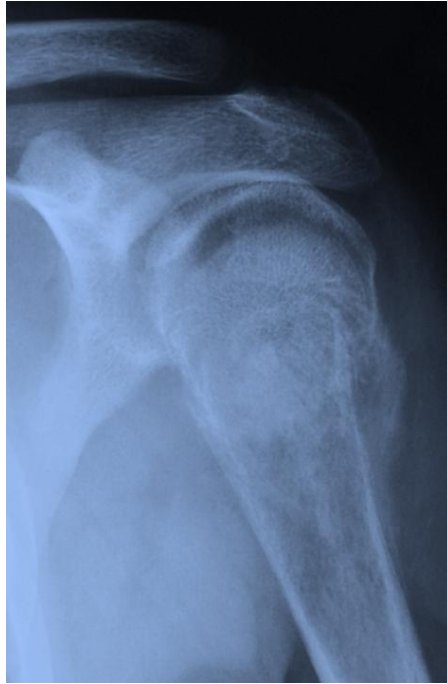
Kötü huylu kemik tümörleri

- Osteosarkom
- Ewing sarkom
- Kondrosarkom
- Kordoma
- Adamantinoma
- Metastazlar
- Multipl myelom
- Lenfoma

KLİNİK BULGULAR

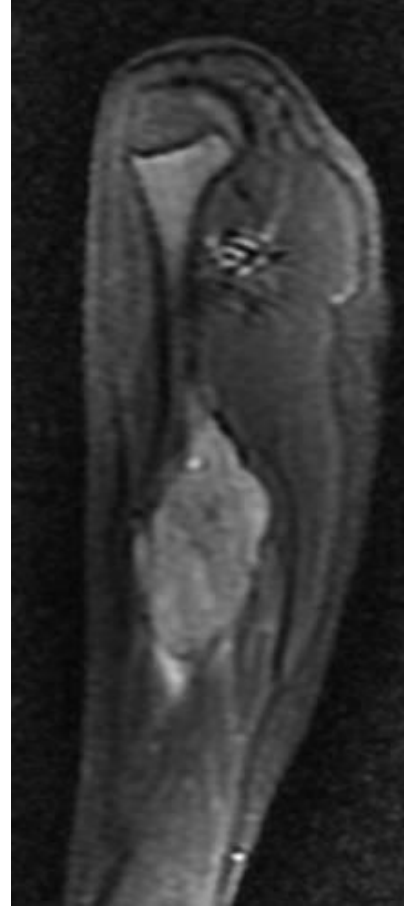
Sinsi başlangıçlı

Semptomların başlangıcı ile tanı arasındaki süre → ort. 34 hf

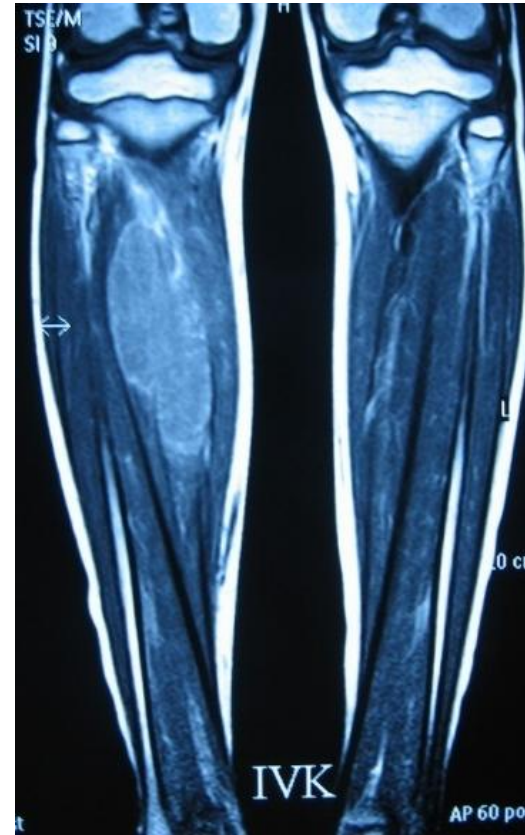
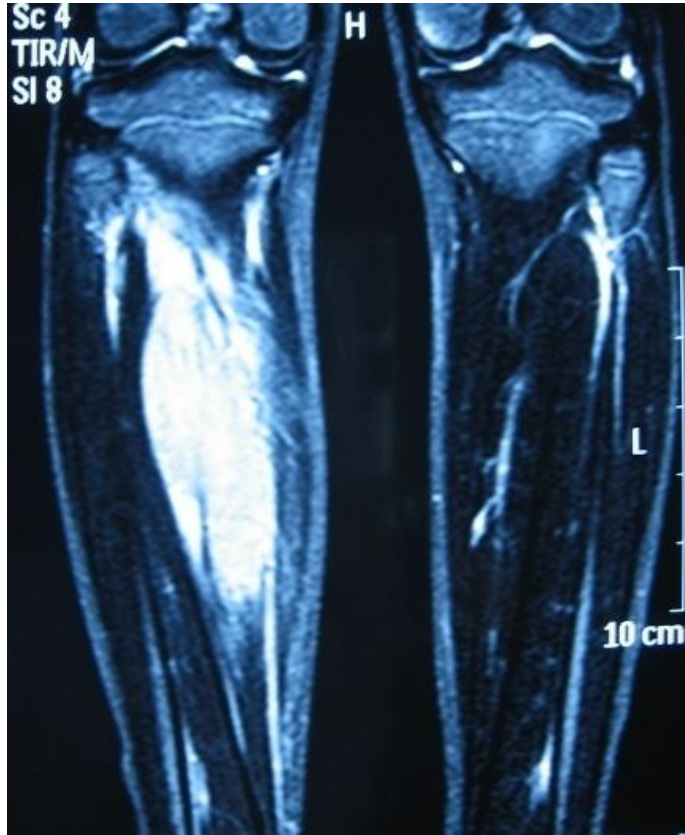
KLİNİK BULGULAR

lokalize, ağrılı kitle-şişlik

RADYOLOJİK ÖZELLİKLER

kemiğin geniş bir kısmı (hatta tümü) tutulabilir

RADYOLOJİK ÖZELLİKLER

permeatif/güve yeniğı destrüksiyon, kötü-sınırlı

RADYOLOJİK ÖZELLİKLER

lamellar tarzda periosteal yeni kemik oluşumu

RADYOLOJİK ÖZELLİKLER

KORTİKAL YENİKLİK

- periosteal yüzeyin tm tarafından destrüksiyonu
- büyük yumuşak doku kitlesinin ekstrinsik basıncı

RADYOLOJİK ÖZELLİKLER

MRG → intra/ekstraosseöz yayılımı en iyi gösteren tetkik

kemiğin tümü görüntülenmeli

